

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/22/2015
Identifikačné číslo spisu:	6014200896
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200896.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Y. J., nar. XX. R. XXXX, bytom Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/183/2014-11 zo dňa 10. decembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/183/2014-11 zo dňa 10. decembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 16. apríla 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 25. februára 2014, pretože podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec zo dňa 25. februára 2014 nemá pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár stanovil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa vo výške 20 %.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 250l a nasl. O.s.p. a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že na základe opravného prostriedku posúdila posudková lekárka SP - ústredie so sídlom v Banskej Bystrici opätovne zdravotný stav navrhovateľa v posudku zo dňa 9. júla 2014 z hľadiska kritérií stanovených pre invaliditu podľa zákona. Posudková lekárka ako rozhodujúce zdravotné postihnutie uviedla choroby podporného a pohybového aparátu - kapitola XV., dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia - oddiel E, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových

platničkách - položka 3., s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia - písm. b) so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 cit. zákona, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je 20 %. Posudková lekárka v celkovom posudku ďalej uviedla, že u navrhovateľa sa v r. 2013 zvýraznili bolesti chrbtice. Vyšetrený bol preto ortopédom a klinický nález podložený RTG vyšetrením potvrdil prekonanú Scheuermannovu chorobu. Uvedené ochorenie postihuje chrbticu. Výsledkom, hlavne pri neliečenej forme, môže byť guľatý chrbát (ako je to aj u posudzovaného), chybné držanie tela a sprievodné bolesti. V spomínanom RTG náleze sa uvádzajú známky tohto ochorenia, preto pri neuvedení Cobbovho uhla, možno hodnotiť ako ľahký stupeň, klinicky nie sú totiž prítomné vážnejšie poruchy funkcie chrbtice. Vychádzajúc z týchto nálezov je stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na úrovni 20 % primeraná. Nemá pridružené žiadne ochorenia, ktoré by svojou závažnosťou významnejšie ovplyvňovali jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa predloženej dokumentácie o celiakii sa uvažovalo v roku 2005 pri malabsorpcii, bez endoskopicky potvrdených zmien na čreve. V nasledujúcom období však opakovane uvádzaná dg. Coeliakie, subj. roky bez zažívacích ťažkostí, bez hmotnostného úbytku.

Krajský súd konštatoval, že posúdil aj posudky posudkových lekárov v zmysle §132 zákona a mal preukázané, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľom a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľa a z poznatkov súčasnej medicíny. Krajský súd porovnal závery posudkov so závermi odborných lekárov a zistil, že posudky sú objektívne, komplexné, presvedčivé a akceptoval ich závery. Súd porovnal posudky posudkových lekárov s odbornými nálezi špecialistov a zistil, že tieto navzájom korelujú a zhodne konštatujú, že pracovný potenciál navrhovateľa je znížený adekvátne zdravotnému stavu navrhovateľa, ale nie je natoľko znížený a navrhovateľ nie je tak zdravotne postihnutý, aby splnil podmienku priznania invalidného dôchodku. Súd považuje za potrebné dodať, že navrhovateľ v prípade zhoršeného zdravotného stavu a na základe nových lekárskeho nálezu môže opätovne požiadať odporkyňa o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

Pre komplexné posúdenie veci súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu postupujú okrem zákona aj podľa prílohy č. 4 k zákonu, ktorá je rozdelená do príslušných kapitol podľa ochorení jednotlivých orgánov. V týchto kapitolách je podľa druhu zdravotného postihnutia uvedená aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách. Posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu. Krajský súd považuje za potrebné tiež uviesť, že v zmysle zákona § 71 ods. 5 a 6 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje len na základe rozhodujúceho zdravotného postihnutia, t. j. jednej diagnózy s prihliadnutím na závažnosť aj ostatných ochorení, ale jednotlivé percentá miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Pre priznanie invalidity je potrebná minimálne 41 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokiaľ ide o rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o pridelení preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, súd uvádza, že kritériá pre určenie funkčnej poruchy sú iné ako kritériá pri posúdení zdravotného stavu za účelom invalidity.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Uviedol, že žiada o začatie nového konania a že predkladá nové lekárske nálezy.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali

úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnil alebo vyvrátili.

Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto mu nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 16. apríla 2014 č. XXX XXX XXXX X, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona bola navrhovateľovi zamietnutá žiadosť zo dňa 25. februára 2014 o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého, zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 25. februára 2014 požiadal odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku od 25. februára 2014. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec zo dňa 25. februára 2014, ktorý bol vypracovaný na základe podanej žiadosti o invalidný dôchodok, nie je navrhovateľ invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia odporkyne, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec dňa 29. mája 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 9. júla 2014. Posudkoví lekári zhodne zotrvali na svojom posudku.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľ v konaní predloženými listinnými dôkazmi nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd zhodne s názorom odporkyne uvedeným vo vyjadrení k odvolaniu udáva, že navrhovateľ je povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce pre nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Zároveň odvolací súd udáva, že navrhovateľ v prípade zhoršeného zdravotného stavu môže opätovne požiadať odporkyňu o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.